Súd:	Okresný súd Trnava
Spisová značka:	12C/71/2009
Identifikačné číslo súdneho spisu:	2109222214
Dátum vydania rozhodnutia:	05. 09. 2012
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ:	JUDr. Zlatica Javorová
ECLI:	ECLI:SK:OSTT:2012:2109222214.10

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Trnava v konaní pred sudkyňou JUDr. Zlaticou Javorovou v právnej veci žalobcu: R., nar. X.X.XXXX, bytom G. ul. Y., zastúpeného advokátom: JUDr. Marián Buraj, Trenčín, Jilemnického 2, proti žalovanej: Slovenská republika - Obvodný úrad Trnava, Kollárova 8, Trnava, IČO: 45013641, o náhradu nemajetkovej ujmy 100 000 eur, takto

r o z h o d o l :

Žalovaná je povinná zaplatiť žalobcovi 25 000 eur do 30 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

V zostávajúcej časti súd žalobu z a m i e t a.

Žalovaná je povinná zaplatiť žalobcovi náhradu trov konania pozostávajúcu iba z trov právneho zastúpenia v sume 2 485,14 eur k rukám jeho advokáta do troch dní.

o d ô v o d n e n i e :

Žalobca sa žalobou zo dňa 30.9.2009 (doručenou súdu dňa 5.10.2009) domáhal vydania rozhodnutia, ktorým by súd zaviazal žalovanú zaplatiť mu náhradu škody 3 457,58 eur (predstavujúcu náklady súvisiace s pohrebom jeho syna V.) a náhradu nemajetkovej ujmy 100 000 eur (z toho ako otcovi neb. V. 50 000 eur podľa § 13 ods. 2 Občianskeho zákonníka (z. č. 40/1964 Zb. v znení neskorších zmien a doplnení, ďalej len „O.z.“) a 50 000 eur podľa § 15 O.z.). V žalobe dôvodil, že dňa 4.10.2006 o 20,20 hod viedol W., nar. XX.X.XXXX, po ceste I. triedy č. 51 v smere Nitra - Trnava osobné motorové vozidlo značky F. ako vodič, vtedy zamestnaný u žalovaného na Obvodnom úrade Trnava, pričom v 175,370 km neprispôsobil rýchlosť jazdy vzdialenosti, na ktorú mal rozhľad, v dôsledku čoho zachytil chodca V. (syna žalobcu), ktorý prechádzal vozovku, následkom čoho chodec V. utrpel vážne zranenia, na následky ktorých na mieste dopravnej nehody zomrel. Vodič W. bol uznaný za vinného právoplatným rozhodnutím Okresného súdu v Nitre 1T/32/2007-235 zo dňa 26.2.2009, rozsudok nadobudol právoplatnosť 14.3.2009. Žalobca usporiadal na vlastné náklady pohreb svojho zosnulého syna, pričom Obvodný úrad ako zodpovedná osoba vo vzťahu k žalobcovi za túto škodu zodpovedá v zmysle § 420 a nasl. a § 449 O.z.. Náhradu škody tvoria náklady súvisiace s pohrebom V. vo výške 3 457,58 eur, ktorú žalovaná žalobcovi neuhradila napriek viacerým výzvam. Ďalej žiadal, aby mu žalovaná uhradila ako otcovi nebohého V. náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch v zmysle § 13 ods. 2 O.z. vo výške 50 000 eur, pretože v dôsledku protiprávneho konania zamestnanca žalovanej pri plnení jeho pracovných úloh usmrtil V., čím hrubo, neoprávnene a neodstrániteľne zasiahol do osobnostných práv žalobcu. Ďalej v zmysle § 15 OZ žiadal náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch vo výške 50 000 eur. Poukázal na to, že medzi žalobcom a jeho nebohým synom V. existovali silné sociálne, morálne, citové a kultúrne putá, vytvorené v rámci ich súkromného a rodinného života, žalobca aj s jeho rodičmi tvoril s nebohým plne fungujúcu rodinu s dobre vyvinutými sociálnymi a citovými väzbami. Z nečakanej smrti nebohého syna prežíva žalobca nielen pocity úzkosti, smútku, zúfalstva a šoku, ale stratil i

možnosť viesť so synom súkromný život a tým je odo dňa jeho smrti ochudobnený o sféru prirodzených vzťahov s jedným z najbližších rodinných príslušníkov, o stratu lásky a radosti ním prežívaných. Túto stratu žalobca prekonáva iba s výraznými a pretrvávajúcimi ťažkosťami. Protiprávnym konaním, za ktoré zodpovedá žalovaný došlo k nenávratnej deštrukcii týchto medziľudských väzieb tvoriacich základ a rámec súkromného života žalobcu a tým k intenzívnemu zásahu do jeho osobnostných práv a práva na súkromie a rodinný život. Právo na ochranu osobnosti žalobcu bolo porušené protiprávnym zásahom, ktorého následky nie je možné úplne odstrániť len morálnou satisfakciou, pretože žiadna forma morálneho zadosťučinenia by nepostačovala na to, aby bola primerane vyvážená a zmiernená vzniknutá nemajetková ujma na osobnosti žalobcu. Intenzitu zásahu do práv žalobcu zvyšuje skutočnosť, že žalobca prežil s nebohým celý život v spoločnej domácnosti, relatívne nízkym vekom zomrelého, ako aj tým, že jeho úmrtie s ohľadom na dobrý zdravotný stav bolo pre žalobcu úplne nečakané. Vzniknutá trauma je zo života žalobcu prakticky neodstrániteľná. S ohľadom na závažnosť vzniknutej ujmy, ktorá je daná mierou intenzity zásahu a časom trvania nepriaznivého následku, sa žalobca domáha nemajetkovej ujmy v peniazoch.

Žalovaný v písomnom vyjadrení k žalobe uviedla, že náklady spojené s pohrebom syna žalobcu žalobcovi uhradila dňa 16.10.2009 poisťovňa N.. z poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla, číslo zmluvy XXXXXXXXXX. Na rozdiel od práva na ochranu osobnosti, ktoré sa nepremlčuje, sa právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch premlčuje. Právo na náhradu škody sa premlčí za dva roky odo dňa, keď sa poškodený dozvie o škode a o tom, kto za ňu zodpovedá, poškodený navrhovateľ sa o usmrtení svojho syna dozvedel dňa 4.10.2006, prvým dňom na uplatnenie jeho nároku bol deň 5.10.2006 a žaloba bola súdu doručená dňa 5.10.2009 teda presne 3 roky po začiatku plynutia lehoty. Z uvedených dôvodov považuje žalovaná pohľadávku za premlčanú a navrhla žalobu zamietnuť.

Na pojednávaní dňa 19.5.2010 žalobca uviedol, že v časti o náhrade škody trvá na zaplatení sumy 348,84 eur a vo zvyšnej časti berie návrh na začatie konania späť z dôvodu, že podľa zákona č. 461/2003 Z. z. žalobcovi patrí právo na náhradu škody 1 659,70 eur, po valorizácii podľa § 94 ods. 4 cit. zákona mu patrí nárok na náhradu škody 2 008,54 eur, po odpočítaní pohrebného 76,35 eur mu teda patrí právo na náhradu škody 1 932,19 eur a keďže poisťovňa žalovanej dňa 16. 10. 2009 poukázala žalobcovi sumu 1 583,35 eur, tak zostáva uhradiť 348,84 eur. V časti o náhrade nemajetkovej ujmy zotrval na podanom návrhu v plnom rozsahu.

Po vykonaní dokazovania súd rozhodol v predmetnej veci rozsudkom Okresného súdu Trnava zo dňa 19.mája 2010 č.k. 12C/71/2009-81 tak, že konanie v časti o náhrade škody v sume 3108,74 eur zastavil; v zostávajúcej časti návrh zamietol; žalovanému náhradu trov konania nepriznal. Dôvodil vtedy v zamietajúcej časti, že ak by právo žalobcu na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch aj bolo dané, je už premlčané, nakoľko žalobca uplatnil svoje právo proti žalovanému na súde až dňa 5.10.2009, teda oneskorene, rovnako nárok na náhradu škody v sume 348,84 eur žalobca uplatnil až po uplynutí premlčacej doby 2 roky, počítanej odo dňa keď sa žalobca ako poškodený dozvedel o škode a o tom, kto za ňu zodpovedá, teda oneskorene, žalovaná uplatnila námietku premlčania práv žalobcu, súd na túto oprávnenú námietku musel prihliadnuť a žalobu v časti o zaplatenie náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch vo výške 100 000 eur a o náhradu škody v sume 348,84 eur zamietnuť.

Proti tomuto v poradí prvému rozsudku v predmetnej veci podal žalobca odvolanie iba v zamietajúcej časti týkajúcej sa len náhrady nemajetkovej ujmy vo výške 100 000 eur.

Odvolací súd - Krajský súd v Trnave uznesením zo dňa 6. júla 2011 č. k. 24Co 327/2010-98 rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej časti, ktorou bol zamietnutý návrh o náhradu nemajetkovej ujmy 100 000 eur a v závislom výroku o náhrade trov konania zrušil a vec v zrušenom rozsahu vrátil na ďalšie konanie súdu prvého stupňa. Považoval za nesporné, že v trestnom konaní vedenom na Okresnom súde Nitra pod sp. zn. 1T/32/2007 bola preukázaná vina žalovaného na dopravnej nehode, ku ktorej došlo dňa 4. októbra 2006, v dôsledku ktorej v tento deň zomrel Juraj Ondrejička, syn žalobcu, žijúci s ním v spoločnej domácnosti. Nestotožnil sa s názorom prvostupňového súdu o premlčaní predmetného nároku, dôvodil, že keďže premlčacia doba na uplatnenie náhrady nemajetkovej ujmy žalobcovi začala

plynúť nasledujúcim dňom po smrti V., teda dňa 5.10.2006, od tohto dňa začala plynúť trojročná premlčacia doba, ktorá skončila dňom 5.10.2009, v ktorý deň žalobca prostredníctvom svojho advokáta doručil žalobu na Okresný súd Trnava, teda pred uplynutím premlčacej lehoty, včas. Uplatnený nárok teda nie je premlčaný.

Zostalo teda rozhodnúť o náhrade nemajetkovej ujmy 100 000 eur a trovách prvostupňového aj odvolacieho konania.

Súd vykonal dokazovanie výsluchom žalobcu, spisovým materiálom Okresného súdu Nitra sp. zn. 1T/32/2007, znaleckým posudkom č. 1/2007 znalca R. zo dňa 3.1.2007, výzvou žalobcu žalovanému zo dňa 18.8.2009, odpoveďou žalovaného zo dňa 27.8.2009, rodným listom a úmrtným listom neb. V., rozsudkom Okresného súdu v Trenčíne zo dňa 28.2.1991 č. k. 14 Nc 1/91-41 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Bratislave zo dňa 15.5.1991 č. k. 11Co 143/1991-61, osvedčením o evidencii vozidla F. č. M. faktúrou o zakúpení vozidla č. XXXX/XX/NW zo dňa 27.12.1996, zmluvou o predaji vozidla zo dňa 14.11.1996, inventárnou kartou vozidla č. X/XXX/XXXXX, protokolom z odovzdávania a preberania dopravného prostriedku, kontrolným dokladom zo dňa 3.5.2007 a 31.3.2008, pracovnou zmluvou zo dňa 15.8.1996, oznámením o výške a zložení funkčného platu zo 17.7.2006, pracovnou náplňou zo dňa 24.7.1996, Oznámením o škodovej udalosti poisteným z 5.8.2009, vyjadrením poisťovne zo dňa 24.4.2012, písomnými vyjadreniami oboch sporových strán a zistil nasledovný skutkový stav veci:

Žalobca vo výpovediach na pojednávaniach uviedol, že je otcom neb. V., ktorý bol obeťou dopravnej nehody, ktorá sa stala 4. 10.2006. O dopravnej nehode sa dozvedel dňa 4. 10. 2006 najprv od druhého syna, ktorému prišla SMS-ka od kamarátky, že sa niečo stalo jeho synovi Jurajovi a ešte v ten istý deň žalobcovi potvrdil jeho triedny učiteľ i polícia, že jeho syn zomrel pri dopravnej nehode, že bol zrazený ako chodec, v ten deň ešte nevedel, kto nehodu spôsobil. Až z jeho úkonov v trestnom konaní sa dozvedel kto bol vodič vozidla a komu vozidlo patrilo. Až z právoplatného trestného rozsudku sa dozvedel kto je vinníkom dopravnej nehody. Ohľadom výšky náhrady nemajetkovej ujmy poukázal na skutočnosť, že v tomto prípade je vinný štát, ktorý na jednej strane vzniesol námietku premlčania, čo považuje za nemorálne a na druhej strane v prípadoch kde nie je zodpovedný, napr. v kauze "baňa Nováky", zaplatil každému pozostalému 30 000 eur, taktiež poukázal na prípad, kedy súd priznal zadosťučinenie v oveľa vyššej výške ako je stotisíc eur s odôvodnením, že bola porušená zásada rovného zaobchádzania pri odmeňovaní pracovníkov, čím sa značne znížila vážnosť a dôstojnosť poškodeného pracovníka. Boli medializované prípady, kedy dostala osoba za to, že o nej niečo v tlači napísali, odškodnenie stotisíc eur a preto si myslí, že je jeho požiadavka v požadovanej výške primeraná a odôvodnená. Nemôže byť nič horšie ako keď príde rodič o svoje dieťa. Žalobca je ženatý, manželstvo s terajšou manželkou V. uzatvoril XX.X.XXXX. Jeho nebohý syn V. pochádzal z jeho prvého manželstva s S., ktoré bolo rozvedené v roku 1991, rozsudkom Okresného súdu v Trenčíne zo dňa 28.2.1991, č.k. 14Nc/1/1991-41 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Bratislave zo dňa 15.5.1991 č.k. 11Co/143/91-61 mu bol v tom čase maloletý V. zverený do výchovy. Bol mu zverený do výchovy z dôvodu, že matka maloletého opustila a nemala záujem o jeho zverenie do svojej výchovy. Z terajšieho manželstva žalobcu pochádza tiež 1 dieťa - mal. F., nar. XX.X.XXXX. Jeho neb. syn V. mal v čase smrti krátko po 18-tke, jeho vzťah s bratom F. bol veľmi dobrý. Neb. V. navštevoval 4. ročník Strednej poľnohospodárskej a veterinárnej školy v Nitre, bol v maturitnom ročníku, jeho študijné výsledky boli v podstate dobré, učil sa trojky, bavilo ho fotografovanie, býval na internáte, chodil domov na víkendy od piatku do nedele večera alebo do pondelka rána. Jeho vzťah s terajšou manželkou žalobcu bol dobrý. Nebohý syn mal asi mesiac trvajúcu známosť, mal priateľku. Medzi žalobcom a synom V. bol vytvorený veľmi intenzívny obojstranný vzťah, bolo medzi nimi silné puto, nakoľko žalobca mal syna vo svojej starostlivosti od útleho veku. Tragická udalosť, ktorá sa stala, žalobcu osobne zasiahla tragicky, je to situácia, ktorá sa zmeniť nedá, žalobca pociťuje bezmocnosť, nakoľko nemôže stav zvrátiť a zmeniť. Po psychickej stránke sa necíti dobre, pociťuje stavy napätia, pocity vnútorného stresu, poruchy spánku a podobne, neberie však žiadane lieky - antidepresíva, tieto bral iba hneď po udalosti, asi tak po dobu 1 roka, t.č. lieky už neberie, nemôže si to dovoliť, nakoľko vykonáva prácu vodiča - referenta a nemôže si dovoliť brať utlmujúce lieky. Subjektom zodpovedným za zásah do osobnostných práv žalobcu a jeho nebohého syna je jednoznačne Slovenská republika, Obvodný úrad Trnava, nakoľko k neoprávnenému zásahu došlo v súvislosti s činnosťou žalovaného.

Žalovaná vo svojich prednesoch prostredníctvom povereného zástupcu a v písomných vyjadreniach vzniesla námietku premlčania. Uviedla, že dňa 9.10.2006 zaslal prednosta sústrastný list žalobcovej rodine a teda žalobca už vtedy vedel kto škodu spôsobil. Zo znaleckého posudku podaného v

trestnom konaní jednoznačne vyplýva spoluzavinenie neb. V., ktorý porušil § 32 zákona o premávke na pozemných komunikáciách. Žalovaná vyjadrila ľútosť nad tým čo sa stalo, ale má za to, že zavinenie bolo ako na strane nebohého, tak i na strane vodiča, ktorý je doposiaľ bez práce, a psychicky na dne v dôsledku uvedenej dopravnej nehody. Žalovaná mala za to, že nie je nositeľom hmotnoprávnej povinnosti v konaní o žalobcom uplatnenom nároku na náhradu nemajetkovej ujmy za zásah do jeho osobnostných práv. Pri neoprávnenom zásahu do osobnostných práv fyzickej osoby vzniká osobná väzba medzi oprávnenou osobou na jednej strane a povinnou osobou na strane druhej. Práva a povinnosti vyplývajúce z tohto právneho vzťahu sa viažu výhradne na určitú osobu. Povinnosť poskytnúť zadosťučinenie podľa § 13 O.z. je teda subjektívne spätá s tým, kto sa zásahu do týchto práv iného dopustil. Jedná sa preto výlučne o osobnú povinnosť tohto subjektu, ktorá neprechádza na ďalšiu osobu. Žalovaný podľa týchto ustanovení nie je pasívne legitimovaný a pasívnu legitimáciu má vinník dopravnej nehody. Podľa súčasnej platnej právnej úpravy možno teda nemajetkovú ujmu za zásah do osobnostných práv usmrtením blízkej osoby uplatňovať len mimo rámec inštitútu zodpovednosti za škodu. t.j. podľa § 11 a nasledujúcich O.z. (uznesenie Najvyššieho súdu SR č.k. 4Cdo 168/2009 zo dňa 20.04.2011).

Z úmrtného listu matričného úradu Nitra zo dňa 6.10.2006 bolo zistené, že dňa X.XX.XXXX zomrel V., nar. XX.X.XXXX.

Z rodného listu matričného úradu Trenčín zo dňa 18.6.2003 bolo zistené, že otcom nebohého V., nar. XX.X.XXXX je žalobca.

Právoplatným rozsudkom Okresného súdu Trenčín zo dňa 28.2.1991 č. k. 14 Nc 1/1991-41 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Bratislave zo dňa 15.5.1991 č. k. 11Co 143/1991-61 bol maloletý V., narodený XX.XX.XXXX, zverený do výchovy otca.

Z osvedčenia o evidencii vozidiel M., vystaveného dňa X.X.XXXX pre vozidlo S. vyplýva, že vlastníkom vozidla bol Krajský úrad v Trnave.

Z pracovnej zmluvy zo dňa 15.8.1996, uzavretej medzi Krajským úradom v Trnave a W. vyplýva, že vznikol medzi nimi pracovný pomer na dobu neurčitú, W. nastúpil do práce XX.X.XXXX ako vodič osobného motorového vozidla.

Z rozsudku Okresného súdu Nitra zo dňa 26.2.2009 č. k. 1T/32/2007-235, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 14.3.2009 vyplýva, že obžalovaný W., zamestnaný na Obvodnom úrade Trnava ako vodič, bol uznaný za vinného, že dňa 4.10.2006 o 20,20 hod viedol po ceste I. triedy číslo 51 v smere Nitra - Trnava osobné motorové vozidlo značky F., pričom v km 175,370 neprispôsobil rýchlosť jazdy vzdialenosti, na ktorú mal rozhľad, v dôsledku čoho v pravom jazdnom pruhu, pravou prednou časťou vozidla zachytil chodca V., ktorý prechádzal cez vozovku zľava doprava, následkom čoho chodec V. utrpel závažné zranenia, na následky ktorých na mieste dopravnej nehody zomrel, teda W. inému z nedbanlivosti spôsobil smrť, čím spáchal prečin usmrtenia podľa § 149 ods. 1 Tr. zák., za to mu súd uložil trest odňatia slobody v trvaní 18 mesiacov s podmienečným odkladom na skúšobnú dobu v trvaní 3 roky.

Zo záverov znaleckého posudku č. 1/2007 znalca R. zo dňa 3.1.2007 okrem iného vyplýva aj to, že nebohý V. mal možnosť stretu s motorovým vozidlo zabrániť 1) neprechádzaním cez vozovku diaľničného typu ako komunikácie, kde vodič nemá možnosť predpokladať možný pohyb chodcov - využiť most pre chodcov cez túto komunikáciu vo vzdialenosti cca 100 metrov od miesta dopravnej nehody, 2) reakciou na sprava prichádzajúce osvetlené vozidlo pred jeho vstupom z ľavej strany do vozovky - rýchlejším pohybom cez vozovku, alebo počkaním na ľavom okraji vozovky až toto vozidlo prejde, 3) plynulou chôdzou /behom/ cez vozovku - nezastavením sa v mieste stretu - ak by sa nezastavil v mieste stretu, ale pokračoval by v plynulom pohybe smerom k pravému okraju vozovky, v čase prejazdu vozidla úrovňou miesta stretu by sa nachádzal vpravo mimo vozovku mimo koridor pohybu vozidla. Pre chodca, t. j. jeho pohyb za daných podmienok cez vozovku, zastavenie sa a otáčanie v mieste stretu, z technického hľadiska nie je vysvetliteľné, príčina je iného ako technického rázu.

Zo znaleckého posudku znalkýň W. a W. zo dňa 14.12.2006 pod č. 49/06 a 54/06 okrem iného vyplýva, že laboratórnym vyšetrením vzorky krvi a moču neb. V. sa stanovilo v krvi 1,85 g/kg (promille) alkoholu

a v moči 2,7 g/kg (promille) alkoholu, čo svedčí pre skutočnosť, že v čase svojej smrti resp. v čase dopravnej nehody bol pod vplyvom alkoholu, išlo o stredný stupeň opilosti, vplyvom kotrého už nebol schopný sa bezpečne pohybovať v cestnej premávke.

Podľa § 11 O.z. fyzická osoba má právo na ochranu svojej osobnosti, najmä života a zdravia, občianskej cti a ľudskej dôstojnosti, ako aj súkromia, svojho mena a prejavov osobnej povahy.

Podľa § 13 ods. 2, 3/ O.z.:

(2) Pokiaľ by sa nezdalo postačujúce zadosťučinenie podľa odseku 1 najmä preto, že bola v značnej miere znížená dôstojnosť fyzickej osoby alebo jeho vážnosť v spoločnosti, má fyzická osoba tiež právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch.

(3) Výšku náhrady podľa odseku 2 určí súd s prihliadnutím na závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo.

Podľa § 15 O.z.: Po smrti fyzickej osoby patrí uplatňovať právo na ochranu jeho osobnosti manželovi a deťom, a ak ich niet, jeho rodičom.

Podľa § 853 ods. 1 O. z. občianskoprávne vzťahy, pokiaľ nie sú osobitne upravené ani týmto ani iným zákonom, sa spravujú ustanoveniami tohto zákona, ktoré upravujú vzťahy obsahom aj účelom im najbližšie.

Podľa § 19 O. s. p. (z. č. 99/1963 Zb. v znení neskorších zmien a doplnení, ďalej len „O.s.p.“) spôsobilosť byť účastníkom konania má ten, kto má spôsobilosť mať práva a povinnosti; inak len ten, komu ju zákon priznáva.

Podľa § 18 ods. 1 O. z. spôsobilosť mať práva a povinnosti majú aj právnické osoby a podľa § 21 takéhoto zákona pokiaľ je účastníkom občianskoprávnych vzťahov štát, je právnickou osobou.

Podľa § 21 ods. 4 vety prvej O. s. p. za štát pred súdom koná štátny orgán v rozsahu pôsobnosti ustanovenej osobitnými predpismi alebo právnická osoba, ktorá je oprávnená podľa osobitného predpisu.

Podľa § 136 O.s.p. ak možno výšku nárokov zistiť len s nepomernými ťažkosťami alebo ak ju nemožno zistiť vôbec, určí ju súd podľa svojej úvahy.

Podľa § 1 z. č. 254/2007 Z. z. o zrušení krajských úradov a o zmene a doplnení zákona č. 515/2003 Z.z. o krajských úradoch a obvodných úradoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky č. 263/2006 Z.z., zrušujú sa krajské úrady.

Podľa § 2 cit. zákona pôsobnosť krajských úradov prechádza na obvodné úrady a ministerstvá podľa osobitných zákonov.

Podľa § 3 ods. 8 cit. zákona práva a povinnosti krajského úradu z majetkovoprávnych vzťahov a iných vzťahov vzniknuté do 30. septembra 2007 prechádzajú na obvodný úrad, na ktorého výkon pôsobnosti sa tieto práva a povinnosti vzťahujú.

Podľa § 3 ods. 9 cit. zákona pohľadávky a záväzky krajského úradu prechádzajú na obvodný úrad, z ktorého činnosti vznikli.

Podľa § 3 ods. 10 cit. zákona pohľadávky a záväzky krajského úradu, ktoré neprešli na obvodný úrad podľa odseku 9, prechádzajú na obvodný úrad v sídle kraja.

Podľa § 2 ods. 1 zákona č. 515/2003 Z.z. o krajských úradoch a obvodných úradoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov, Obvodný úrad je právnická osoba. Obvodný úrad je rozpočtová organizácia štátu zapojená finančnými vzťahmi na rozpočet Ministerstva vnútra Slovenskej republiky (ďalej len "ministerstvo").

Podľa § 2 ods. 2 cit. zákona Obvodný úrad riadi a za jeho činnosť zodpovedá prednosta obvodného úradu, ktorého vymenúva a odvoláva vláda Slovenskej republiky (ďalej len "vláda") na návrh ministra vnútra Slovenskej republiky.

Podľa § 2 ods. 3 cit. zákona Obvodný úrad je služobným úradom štátnych zamestnancov, ktorí vykonávajú štátnu službu v obvodnom úrade, a je zamestnávateľom zamestnancov, ktorí vykonávajú verejnú službu v obvodnom úrade.

Ochranu osobnosti upravujú viaceré odvetvia práva. Aj občianskoprávna úprava ochrany osobnosti vychádza z druhej hlavy Ústavy Slovenskej republiky, najmä z jej článkov 14, 15, 16, 19, 20 a 21. Základ súkromnoprávnej ochrany osobnostných práv obsahuje Občiansky zákonník v ustanoveniach § 11 až 16. Predmetom ochrany sú imateriálne hodnoty a stránky osobnosti človeka. Na tieto imateriálne hodnoty (stránky) ľudskej osobnosti, akými sú napríklad meno, česť, dôstojnosť, súkromie, telesná integrita a pod., ako aj na hmotnom substráte zachytené prejavy osobnej povahy uvedené v § 12 (napr. podobizne, zvukové záznamy) sa v občianskom práve upínajú osobitné práva. Vzhľadom na to, že ide o výsostne osobnostné stránky patriace každej fyzickej osobe, nazývame ich osobnostnými právami (niekedy sa používa aj označenie všeobecné osobnostné práva alebo práva späté s osobnosťou človeka). Špecifickosť osobnostných práv spočíva v ich osobitnom objekte, na ktorý sa upínajú, resp. ktorý je ich nositeľom, t.j. na človeka. Predmetom ochrany je osobnosť fyzickej osoby v jej celistvosti. Čiastkové osobnostné práva sú preto chránené len v rámci celkovej ochrany osobnosti. Preto aj výpočet jednotlivých čiastkových osobnostných práv v § 11, ktoré vytvárajú jednotné, základné osobnostné práva, je len demonštratívny. Zákon poskytuje ochranu predovšetkým životu a zdraviu fyzickej osoby. Nikto nemôže zasiahnuť do telesnej či psychickej integrity fyzickej osoby a každý sa musí zdržať konania, ktorým by mohol ohroziť jej život alebo zdravie. Osobitné zákony ustanovujú, kto a za akých podmienok môže zasiahnuť do telesnej integrity fyzickej osoby. Zákon neposkytuje ochranu proti akémukoľvek zásahu, ale len proti takému zásahu, ktorý je neoprávnený a ktorý je spôsobilý privodiť ujmu fyzickej osobe z hľadiska jej postavenia v spoločnosti (v rodine, na pracovisku a v odborných kruhoch, na verejnosti a vo verejných funkciách). Občianskoprávna ochrana osobnosti (na rozdiel od administratívnoprávnej a trestnoprávnej ochrany) je založená na objektívnom zodpovednostnom princípe. Z toho vyplýva, že na vznik zodpovednosti sa nevyžaduje subjektívny predpoklad v podobe zavinenia toho, kto neoprávnený zásah do osobnostného práva vykonal. Pokiaľ by však v dôsledku neoprávneného zásahu vznikla škoda, uplatnenie ďalšieho druhu občianskoprávnej zodpovednosti, t.j. zodpovednosti za škodu podľa § 420 a nasl., je viazané na existenciu zavinenia toho, kto do osobnostného práva zasiahol. Ochrana osobnosti prináleží každej fyzickej osobe ako subjektu práva. Z povahy veci vyplýva, že sa týka iba fyzických osôb. Na uplatnenie práva na ochranu osobnosti je aktívne legitimovaná vždy tá fyzická osoba, voči osobnosti ktorej neoprávnený zásah smeroval a ktorej mohol ujmu spôsobiť. Ak zásah súčasne zasiahol osobnostné práva viacerých fyzických osôb, každá z postihnutých osôb má právo domáhať sa ochrany. Osobnostné práva patria iba konkrétnej fyzickej osobe a trvajú počas jej života. Nie sú predmetom dedenia. Podľa § 15 O.z. po smrti občana právo na ochranu jeho osobnosti patrí manželovi a deťom, pokiaľ ich niet, jeho rodičom. Ide o osobitné právo v zákone taxatívne uvedených osôb, ktoré sa neviaže na dedenie.

Občiansky zákonník v ust. § 11 a nasl. poskytuje ochranu osobnosti subjektom, proti ktorým smeroval zásah, znižujúci ich vážnosť, dôstojnosť a česť a ohrozujúci ich postavenie a uplatnenie v spoločnosti. Fyzická osoba má právo na ochranu svojej osobnosti, najmä života a zdravia, občianskej cti a ľudskej dôstojnosti, ako aj súkromia, svojho mena a prejavov osobnej povahy. Fyzická osoba má právo najmä

sa domáhať, aby sa upustilo od neoprávnených zásahov do práva na ochranu jej osobnosti, aby sa odstránili následky týchto zásahov a aby im bolo dané primerané zadosťučinenie (§ 13 ods. 1 Obč. zák.). Pokiaľ by sa nezdalo postačujúce zadosťučinenie podľa § 13 ods. 1 Obč. zák. najmä preto, že bola v značnej miere znížená dôstojnosť fyzickej osoby alebo jej vážnosť v spoločnosti, má fyzická osoba tiež právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch (§ 13 ods. 2 Obč. zák.). Výšku náhrady podľa ods. 2 určí súd s prihliadnutím na závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo. Z citovaných zákonných ustanovení vyplýva, že ak môže byť vzniknutá nemajetková ujma na osobnosti postihnutej fyzickej osoby primerane vyvážená niektorou z foriem morálneho zadosťučinenia, poskytnutie príslušnej morálnej satisfakcie treba uprednostniť. Len v tých prípadoch, kde došlo k zníženiu dôstojnosti fyzickej osoby, alebo jej vážnosti v spoločnosti v značnej miere a kde intenzita tohto zásahu nie je primerane napraviteľná inými právnymi prostriedkami, treba považovať za opodstatnené a spravodlivé priznanie zadosťučinenia v peniazoch. Pre určenie výšky primeraného zadosťučinenia v peniazoch sú v zmysle ust. § 13 ods. 3 O.z. taxatívne stanovené dve kritériá, z ktorých musí súd pri svojom rozhodovaní vychádzať ex offo. Sú to závažnosť vzniknutej nemajetkovej ujmy a okolnosti, za ktorých k neoprávnenému zásahu do osobnosti fyzickej osoby došlo. Pritom závažnosť vzniknutej ujmy sa posudzuje najmä so zreteľom na jej intenzitu, ako aj na dĺžku jej trvania. Skutočnosť, že ust. § 13 ods. 3 Obč. zák. ukladá súdu výslovne prihliadať aj na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo, vedie k záveru, že sama závažnosť vzniknutej nemajetkovej ujmy nie je jediným a výlučným faktorom pre určenie konečnej výšky zadosťučinenia v peniazoch. Povinnosť prihliadnuť aj na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo, je stanovená zámerne, veľmi všeobecne, ako vo vzťahu k postihnutej fyzickej osobe, tak aj vo vzťahu k subjektu, ktorý neoprávnený zásah spôsobil. Deje sa tak s cieľom, aby pri určovaní konečnej výšky peňažného zadosťučinenia bolo možné v rámci sudcovskej úvahy a v súlade s princípom spravodlivosti prihliadnuť k rozmanitým momentom, za ktorých k neoprávnenému zásahu do osobnosti fyzickej osoby došlo, a tak bola v jednote naplnená požiadavka, zabezpečujúca účinné primerané zadosťučinenie za vzniknutú nemajetkovú ujmu, ako aj požiadavka nezneužívania tohto právneho prostriedku na neprípustné obohacovanie.

Podľa ustanovenia článku 8 odseku l Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných práv a slobôd, publikovaného pod č. 209/1992 Zb., každý má právo na rešpektovanie svojho súkromného a rodinného života, obydlia a korešpondencie. Z ustanovenia článku 17 Medzinárodného paktu o občianskych a politických právach publikovaného pod č. 120/1976 Zb. vyplýva, že nikto nesmie byť vystavený svojvoľnému zasahovaniu do súkromného života, rodiny, domova alebo korešpondencie a každý má právo na zákonnú ochranu proti takým zásahom alebo útokom. Právo na súkromie v rôznych poňatiach môže zahŕňať tak ochranu rodinného života, súkromie obydlia, listové tajomstvo, ako aj ochranu cti, povesť človeka, či ochranu pred neoprávneným zhromažďovaním údajov o osobe. V ústavnej rovine je zakotvené v článku 16 Ústavy Slovenskej republiky - nedotknuteľnosť osoby a jej súkromia je zaručená, obmedzená môže byť len v prípadoch ustanovených zákonom; článku 19 ods. 2 - každý má právo na ochranu pred neoprávneným zasahovaním do súkromného a rodinného života, ods. 3 - každý má právo na ochranu pred neoprávneným zhromažďovaním, zverejňovaním alebo iným zneužívaním údajov o svojej osobe; v článku čl. 21 garantujúcom nedotknuteľnosť obydlia; v článku 22 zaručujúcom ochranu listového tajomstva, tajomstva dopravovaných správ a iných písomností a ochranu osobných údajov. Súčasťou práva na súkromie je právo na rodinný život. Ak medzi fyzickými osobami existujú sociálne, morálne, citové a kultúrne vzťahy vytvorené v rámci ich súkromného a rodinného života, môže porušením práva na život jednej z nich dôjsť k nedovolenému zásahu do práva na súkromie druhej z týchto osôb. Takýmto protiprávnym zásahom tretej osoby do práva na súkromie, resp. práva rodinný život môže byť ďalšiemu účastníkovi vzťahu spôsobená taká ujma, ktorá mu čiastočne alebo úplne bráni naplno napĺňať jeho citové potreby, t.j. nemajetková ujma postihujúca inú ako majetkovú sféru osobnosti, sféru osobnostnú, ku ktorej nepochybne patrí aj citová (emocionálna) ujma. Ak dôjde k smrti jedného z členov rodinného vzťahu, pozostalá osoba môže utrpieť citovú ujmu vo forme šoku, smútku zo straty blízkej osoby a takisto aj spoločenstva (vzťahu) s blízkou osobou. Osobnosť, ktorá je chránená prostredníctvom všeobecného osobnostného práva, v prípade, ak došlo k zásahu do tohto práva, má možnosť využiť právne prostriedky ochrany osobnosti, ktoré sú exemplifikatívne uvedené v ustanovení § 13 Občianskeho zákonníka. Prichádzajú do úvahy, pokiaľ hrozí alebo je spôsobená ujma v osobnostnej nemajetkovej sfére a majú rôznu povahu. Ktoré z týchto právnych prostriedkov príslušná fyzická osoba na ochranu svojej osobnosti uplatní, bude závislé v prvom rade na jej vôli ovplyvnenej predovšetkým intenzitou a povahou protiprávneho zásahu. Zásah do emocionálnej sféry fyzickej osoby, spôsobený protiprávnym konaním tretej osoby, následkom ktorého je úmrtie blízkej osoby, zakladá právo domáhať sa ochrany osobnosti podľa ustanovení Občianskeho zákonníka o ochrane osobnosti. Realizácia tejto

ochrany je vo výlučnom záujme osôb, ktoré sú v takom úzkom vzťahu k postihnutej fyzickej osobe, že ochrana integrity jeho osobnosti aj po jeho smrti (tzv.postmortálna ochrana) je ich osobným záujmom; ide o najbližších príbuzných, a to manžela a deti, a ak ich niet, o rodičov.

Právna úprava vystupovania štátu (ako právnickej osoby sui generis - svojho druhu) či už v hmotnoprávnych vzťahoch, alebo vo vzťahoch procesnoprávnych (v súdnom konaní pri uplatňovaní určitých nárokov, resp. pri bránení sa požiadavkám iných osôb - podľa toho, či štát má v konaní vystupovať ako žalobca alebo naopak ako žalovaný) nutne musí reflektovať na to, že i keď všetky právnické osoby (teda i štát) sú púhymi právnymi konštrukciami (na rozdiel od osôb fyzických, čiže reálnych osôb), štát má i medzi takýmito právnymi konštrukciami do istej miery jedinečné postavenie. Táto jedinečnosť tu spočíva najmä v tom, že každý štát nadaný (z titulu svojho statusu právnickej osoby) spôsobilosťou mať práva a povinnosti (podľa tzv. hmotného práva), resp. byť účastníkom občianskeho súdneho konania (podľa práva procesného) má síce svoj názov (obvykle vyplývajúci zo základného zákona štátu, ktorým je Ústava), v porovnaní s inými právnickými osobami však nemôže mať i svoje sídlo a celkom jednoznačne tu principiálne nie je identifikovateľný ani ten, kto by v príslušnej veci mal za štát v konaní vystupovať (kým u ostatných právnických osôb toto obvykle nečiní zásadné obtiaže a spravidla všetky fyzické osoby robiace úkony v mene právnickej osoby odvodzujú takéto svoje oprávnenie od štatutárneho orgánu právnickej osoby, u štátu i so zreteľom k princípu deľby mocí v ňom jednak nie je zrejmé, komu by postavenie jeho štatutárneho zástupcu malo prislúchať, okrem toho však i snaha priznať takéto postavenie len jednej konkrétnej fyzickej osobe - napr. tej zastávajúcej úrad prezidenta, ak je štátoprávnym usporiadaním ako aj v prípade Slovenska republika - by musela naraziť na problémy spojené či už s nutnosťou zapájania aj takejto osoby do bližšie neodhadnuteľného počtu súdnych konaní alebo prinajmenšom s ustanovením mechanizmu odvodzovania oprávnení iných osôb na konanie v mene štátu práve od takejto osoby). Do pozície štatutárneho orgánu štátu je vsadený určitý štátny orgán v rozsahu pôsobnosti tomuto zverenej osobitnými predpismi (vyporiadavajúcimi sa s prípadnou potrebou zúčastnenia štátu v právnych vzťahoch a tiež v súdnom konaní), tak i vymedzením už za jednu z náležitostí návrhu (žaloby) sledujúceho zapojenie štátu do súdneho konania nielen označenie samotného štátu, ale tiež štátneho orgánu, ktorý takto má za štát konať.

Vykonaným dokazovaním mal súd za preukázané, že zamestnanec bývalého Krajského úradu v Trnave W. pri plnení si svojich pracovných povinností v rámci jeho pracovnej náplne vodiča, počas služobnej cesty, na ktorú bol vyslaný zamestnávateľom - Krajským úradom v Trnave služobným vozidlom vo vlastníctve Krajského úradu v Trnave, porušil ako vodič vozidla dopravné predpisy, v dôsledku čoho došlo k dopravnej nehode, pri ktorej zahynul syn žalobcu. Vyššie popísaným protiprávnym konaním W., ktorým zavinil dopravnú nehodu, v dôsledku ktorej utrpel zranenia poškodený V., na následky ktorých dňa X.XX.XXXX na mieste dopravnej nehody zomrel, prišlo k zásahu do osobnostných práv nielen nebohého ale i žalobcu, a to do jeho práva na súkromie (chráneného § 11 O.z., Ústavou Slovenskej republiky a Dohovorom o ochrane ľudských práv a základných slobôd (čl. 8 ods. 1)) a rodinný život, a preto sa žalobca oprávnene domáhal náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch podľa § 13 ods. 2 a 3 a § 15 O.z. proti Slovenskej republike konajúcej prostredníctvom Obvodného úradu v Trnave, keďže za vzniknutú ujmu na osobnosti žalobcu zodpovedá zamestnávateľ vodiča, ktorý vozidlo riadil (§ 420 ods. 2 O. z.) a prevádzkovateľom vozidla a zamestnávateľom vodiča bol v čase dopravnej nehody Krajský úrad v Trnave, ktorého právnym nástupcom po jeho zániku sa stal Obvodný úrad v Trnave, ktorý je rozpočtovou organizáciou štátu a preto za vzniknutú ujmu zodpovedá žalovaná vzhľadom na objektívny charakter zodpovednosti za zásah do ochrany osobnosti nebohého i žalobcu. V súdnej praxi je ustálený názor, že ak bol pôvodcom zásahu do práva na ochranu osobnosti zamestnanec právnickej osoby, ktorý bol použitý právnickou osobou k realizácii jej činnosti a ktorý vykonaním neoprávneného zásahu konal v rámci plnenia pracovných úloh, za taký zásah zodpovedá právnická osoba, pri analogickej aplikácii ust. § 420 ods. 2 v spojení s § 853 ods. 1 O.z.. Za týchto okolností občianskoprávne sankcie podľa § 13 O. z. postihujú žalovanú, ktorej rozpočtovou organizáciou je Obvodný úrad v Trnave, ktorý je právnym nástupcom Krajského úradu v Trnave. Na danú vec (jej základ) nemožno analogicky aplikovať osobitné ustanovenia upravujúce podmienky vzniku a predpoklady zodpovednosti za škodu, liberačné a moderačné ustanovenia, ani ust. § 441 O.z. o zavinení poškodeného. Analogické použitie ust. § 420 ods. 2 a § 427 a nasl. O.z. sa v danom prípade uplatní len pri určení osoby zodpovednej za zásah proti osobnosti fyzickej osoby vyvolaný osobitnou povahou prevádzky dopravných prostreidkov, avšak pri skúmaní predpokladov tejto zodpovednosti treba postupovať podľa § 13 O. z., pretože predmetom

konania je náhrada nemajetkovej ujmy v peniazoch (peňažné zadosťučinenie) ako občianskoprávnej sankcie za neoprávnený zásah do práva na ochranu osobnosti.

Súčasťou práva na súkromie je aj rodinný život, ktorý zahŕňa vzťahy medzi blízkymi príbuznými, ktorým žalobca nepochybne voči nebohému bol, nakoľko išlo o otca a syna, pričom strata jedného z členov tohto rodinného spoločenstva je neodstrániteľnou ujmou postihujúcou všetkých ostatných členov. Žalobca ako najbližší príbuzný mal s nebohým synom vytvorený pevný citový vzťah, ktorá skutočnosť bola preukázaná výpoveďou žalobcu (nespochybňovanou žalovanou) a rozhodnutím o úprave práv a povinností rodičov k v tom čase maloletému V. (rozsudok Okresného súdu v Trenčíne zo dňa 28.2.1991 č. k. 14 Nc 1/91-41 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Bratislave zo dňa 15.5.1991 č. k. 11Co 143/1991-61), podľa odôvodnenia odvolacieho súdu sa žalobca o syna staral nadpriemerne a príkladne.

Hoci aktuálna súdna prax i právna teória považujú za náležité občianskoprávne sankcie za zásah do osobnosti fyzickej osoby (spočívajúci napr. aj v usmrtení blízkej osoby pri dopravnej nehode) priznanie náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch, zatiaľ neboli dostatočne jasne ustálené ani (aspoň) základné medze, v rámci ktorých by sa mala pohybovať výška tejto peňažnej náhrady. Súd za základ svojich úvah vzal verdikt Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESĽP“) v prípade Kontrová proti Slovenskej republike. V predmetnom rozhodnutí ESĽP priznal sťažovateľke nemajetkovú ujmu v sume 25 000 eur, pričom neoprávneným zásahom (nekonaním štátnych orgánov, ktoré v konečnom dôsledku viedlo k nezabráneniu trestnému činu) do jej osobnostných práv bolo usmrtenie jej oboch maloletých detí. Súd zvolil dotknuté rozhodnutie za východisko aj z toho titulu, že v kategóriách nemajetkovej ujmy v rodinných, emocionálnych vzťahoch je prakticky nedosiahnuteľné bližšie vymedzenie všeobecnejších kritérií. Takmer každá (aj maximálne) racionálna a logická úvaha totiž môže byť interpretovaná rozlične, možno až protichodne, resp. opačne. Napríklad nedá sa nič namietať proti konštatovaniu, že hodnota usporiadaného rodinného života, resp. hodnota žiaľu, smútku a bolesti pri narušení rodinných vzťahov úmrtím/usmrtením blízkej osoby je nevyčísliteľná v peniazoch. Uvedené konštatovanie však automaticky neznamená, že súvisiaca výška náhrady za nemajetkovú ujmu je prakticky z hľadiska hornej hranice neobmedzená. Rovnako možno z daného konštatovania dedukovať, že nevyčísliteľnosť vedie k záveru o „nulovom“ základnom východisku. Obdobne je prípustné pri úmrtí dieťaťa, s prihliadnutím na jeho vek, rôzne interpretovať „rozsah“ zásahu do osobnostných práv rodiča, t.j. osoby, ktorá sa domáha nemajetkovej ujmy. Pri staršom (dospelom) dieťati sa dá argumentovať tým, že plynutím času sa vzájomný vzťah s rodičom rozvinul v celej šírke vzájomných väzieb, a teda strata tohto blízkeho človeka a s tým súvisiace utrpenie a bolesť sú veľmi výrazné. Na druhej strane je možné uviesť, že vzhľadom na dlhšie trvanie vzťahu sa tento „mal možnosť“ naplniť (určite) v prevažnej miere štandardných interakcií rodiča a dieťaťa v rámci ich postupného vývoja. Pri menších (maloletých) deťoch je možné vážnosť zásahu zdôrazňovať absolútnou stratou možnosti naplniť vzťah rodiča a dieťaťa; v rámci odlišnej interpretácie je naopak prípustné argumentovať, že vzťah nebol rozvinutý v celej jeho šírke, čo by zdanlivo mohlo znižovať vážnosť zásahu. Ako už bolo vyššie uvedené, náhrada nemajetkovej ujmy priznaná ESĽP v uvedenom prípade za zásah do práva na súkromie, zahŕňajúci právo na rodinný život, činila 25.000 eur. Išlo pritom o zásah spočívajúci v absolútnom rozvrátení a deštrukcii rodinného života menovanej, nakoľko došlo k súčasnému usmrteniu oboch (jediných) jej detí; deti boli zastrelené ich otcom, manželom sťažovateľky, ktorý následne spáchal samovraždu. Použitím hraničného zjednodušenia možno konštatovať, že vo vzťahu k jednému dieťaťu by sa jednalo o čiastku 12.500 eur.

Súd pri určení výšky náhrady nemajetkovej ujmy prihliadol na závažnosť vzniknutej ujmy nebohému a žalobcovi a okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo. Pri predmetnej dopravnej nehode zahynul blízky príbuzný žalobcu a jeho náhle úmrtie je pre žalobcu nepochybne mimoriadne traumatizujúce, keďže boli na seba silne citovo naviazaní a žalobca stratou svojho syna utrpel ťažkú citovú ujmu, spočívajúcu v nepríjemných pocitoch úzkosti, smútku, zúfalstva a šoku zo smrti milovanej osoby, čoho dôkazom je fakt, že bezprostredne po jeho smrti bol odkázaný na medikamentóznu liečbu, citová ujma u neho stále pretrváva, došlo k nenávratnej deštrukcii interpersonálnych väzieb tvoriacich základ a rámec jeho súkromného života. Smrťou V. žalobca ako jeho otec stratil možnosť rozvíjať vzťah so synom, čím je celá ich rodina ochudobnená a ide o nezvratný a nenapraviteľný stav. Bolo potrebné prihliadnuť na to, že pri úmrtí nemôže žiadne zadosťučinenie odčiniť vzniknutú ujmu. Taktiež bolo treba prihliadať ku všetkým okolnostiam danej veci i k tomu, že hľadisko primeranosti sa vzťahuje aj k výške náhrady, ktorej zmyslom je čiastočne vyvážiť, zmierniť nemajetkovú ujmu. Pri posudzovaní výšky tejto náhrady súd prihliadol aj

k satisfakčnému významu tej skutočnosti, že vodič, ktorý spôsobil dopravnú nehodu bol odsúdený v rámci trestného konania a taktiež zohľadnil konanie nebohého ako účastníka cestnej premávky, ktoré nebolo právne bezzávadné, keď on sám porušil pravidlá cestnej premávky, keď ako chodec prechádzal cez vozovku diaľničného typu rozdelenú zvodidlami pod vplyvom alkoholu (preukázané znaleckými posudkami) a tak vystavil svoj život ohrozeniu.

Súd v pomerovaní okolností vyššie uvedenej veci s okolnosťami súdenej veci zohľadnil, že žalobca má ďalšie dieťa, t.z. nedošlo k úplnému znemožneniu naďalej napĺňať vzťah rodiča a dieťaťa; žalobca má výraznú oporu i vo svojej manželke, ktorá mu je oporou i pri zvládaní ťaživej straty syna.

Žalobca citoval viaceré súdne rozhodnutia v iných veciach, bližšie však neozrejmil, ktorú konkrétnu úvahu, alebo východisko by bolo na mieste použiť i v prejednávanom prípade. Nadväzne táto jeho rgumentácia je príliš všeobecnou, aby mohla zásadnejším spôsobom spochybniť, resp. ovplyvniť úvahu o výške nemajetkovej ujmy.

Na záver časti odôvodnenia týkajúcej sa výšky náhrady nemajetkovej ujmy súd dáva do pozornosti rozhodnutie ESĽP v uvedenej veci aj v súvislosti s odôvodnením priznanej výšky náhrady nemajetkovej ujmy. ESĽP v danej otázke svojho rozhodnutia konštatoval „len“: „Súd sa domnieva, že sťažovateľka určite utrpela nemajetkovú ujmu. Uskutočniac odhad na spravodlivom základe, priznáva jej z tohto titulu 25.000 eur“. Hoci je zrejmé, že funkcia i pozícia ESĽP je výrazne odlišná od statusu vnútroštátnych všeobecných súdov, aj z citovanej formulácie je zrejmé, že voľnú úvahu ohľadne výšky nemajetkovej ujmy v prípade zásahu do práva na rodinný život je len veľmi ťažko zdôvodňovať konkrétnejšími východiskami a závermi, než „odhadom na spravodlivom základe“.

Súd ustálil výšku náhrady nemajetkovej sumou 25 000 eur, keďže vzhľadom na všetky vyššie uvedené okolnosti je toho názoru, že náhrada nemajetkovej ujmy v peniazoch vo výške 25 000 eur je primeraná a zohľadňuje všetky vyššie uvedené skutočnosti a okolnosti, za ktorých došlo k neoprávnenému zásahu do osobnostných práv žalobcu. Žalobcom navrhnutá výška nemajetkovej ujmy, ktorú uplatňoval vo výške 2 x 50 000 eur, teda v sume 100 000 eur nebola primeraná, preto súd žalobe vyhovel iba čiastočne do výšky 25 000 eur a v zostávajúcej časti (100 000 eur - 25 000 eur = 75 000 eur) žalobu ako nedôvodnú zamietol.

Nakoľko aj po znížení výšky náhrady nemajetkovej ujmy sa rozhodne nejedná o zanedbateľnú čiastku, súd v súlade s ust. § 160 ods. 1 veta prvá O. s. p. určil dlhšiu lehotu na plnenie, a to v rozsahu 30 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

V zmysle § 142 ods. 3 O.s.p. aj keď mal účastník vo veci len čiastočný úspech, môže mu súd priznať plnú náhradu trov konania, ak rozhodnutie o výške plnenia záviselo od úvahy súdu. Výsledné rozhodnutie v predmetnej veci bolo závislé od úvahy súdu, preto v otázke náhrady trov prvostupňového i odvolacieho konania súd aplikoval ustanovenie § 142 ods. 3 O.s.p. v spojení s ust. § 10, § 14 ods. 1-6, § 16 ods. 3 a 4, § 17 ods. 1 a § 18 ods. 3 vyhlášky č. 655/2004 Z. z. v znení neskorších zmien a doplnení, priznal žalobcovi plnú náhradu účelne vynaložených trov konania, pozostávajúcich iba z trov právneho zastúpenia 2 485,14 eur (iné trovy si žalobca neuplatnil) za 12 úkonov právnej služby v sume 1240,02 eur (prevzatie a príprava zastúpenia vrátane prvej porady s klientom, písomné podanie návrhu, za konanie pred súdom v dňoch 16.12.2009,19.5.2010,12.3.2012,18.4.2012,4.6.2012,15.8.2012, písomné odvolanie zo dňa 1.7.2010, písomné podania zo 6.12.2011, 4.6.2012 a 7.6.2012) po á 91,29 eur, za 2 úkony právnej služby (ďalšie porady s klientom 25.6.2010 a16.4.2012, za ktoré patria len 2/3-iny základnej sazby) po á 60,86 eur a 1 úkon právnej služby (konanie pred súdom 5.9.2012 na pojednávaní kde prišlo len k vyhláseniu rozsudku) po á 22,82 eur; súd nepriznal náhradu za úkon sťažnosť na prieťahy v konaní, nakoľko vykonanie takéhoto úkonu sa zo spisu nepodáva, žalobca ho nezdokladoval a dňa 22.6.2011 sa spis (od 12.8.2010) nachádzal na odvolacom súde; ďalej náhrada trov právneho zastúpenia pozostáva z režijných paušálov za rok 2009 3 x 6,95 eur, za rok 2010 3 x 7,21 eur, za rok 2011 1 x 7,41 eur, za rok 2012 8 x 7,63 eur, v celkovej sume 110,93 eur; z cestovného v sume 371,36 eur za 7 ciest (16.12.2009,19.5.2010,12.3.2012,18.4.2012,4.6.2012,15.8.2012,5.9.2012) z Trenčína do Trnavy a späť, 173 km, pri základnej náhrade za 1 km 0,183 eur, spotrebe 9 litrov na 100 km, cenách za liter paliva

1,145 eur, 1,140 eur, 1,454 eur, 1,489 eur, 1,459 eur,1,439 eur a 1,464 eur a nakoniec z náhrady straty času pri úkonoch právnej služby vykonávaných v mieste, ktoré nie je sídlom advokáta, za čas strávený cestou do tohto miesta (Trnava) a späť(Trenčín), pri dĺžke trvania cesty 1 hodina a späť 1 hodina, spolu teda 2 hodiny resp. 4 polhodiny a pri náhradách za začaté polhodiny v roku 2009 11,59 eur x 4= 46,36 eur, v roku 2010 12,02 eur x 4= 48,08 eur, a roku 2012 5 x 4 x 12,71 eur= 254,20 eur, v celkovej sume 348,64. Advokát žalobcu preukázal, že je platiteľom dane z pridanej hodnoty, preto súd zvýšil odmenu a náhrady podľa advokátskej tarify o daň z pridanej hodnoty 20%, ktorú je advokát povinný platiť podľa osobitných predpisov. Potom celková náhrada trov právneho zastúpenia predstavuje sumu 2070,95 eur + 20% DPH t.j. 414,19 eur = 2 485,14 eur.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia cestou Okresného súdu Trnava na Krajský súd v Trnave.

Z odvolania musí byť zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sleduje, a musí byť podpísané a datované. V odvolaní sa má uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha. Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,

b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),

f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (z. č. 233/1995 Z. z. v znení nesk. predpisov).